

NR 7 **CENTRUM
WIELOKULTUROWE
W WARSZAWIE**

**PILOTAŻ
WARSZAWSKIE
CENTRUM
WIELOKULTUROWE**
AKTYWIZACJA KULTURA EDUKACJA INTEGRACJA



➔ **MIASTA NA START**



miejskie
polityki
migracyjne

[22–29]

➔ **MEKSYKANIE I MEKSYKANKI
W WARSZAWIE**

[10–20]

SPIS TREŚCI

3

→ CENTRUM
WIELOKULTUROWE
W WARSZAWIE

4

→ II FORUM MIGRACYJNE
W LUBLINIE

8

→ LUBELSKO-BARCELOŃSKIE
INSPIRACJE

10

→ CUDZOZIEMCY W WARSZAWIE
– MEKSYKANIE I MEKSYKANKI

20

→ AKCJA „MIASTA OTWARTE”

22

→ MIASTA NA START.
MIEJSKIE POLITYKI MIGRACYJNE:
GDAŃSK I ŁÓMŻA

29

→ NOWOŚCI WYDAWNICZE

30

→ MAPA DZIAŁAŃ: OFERTA
WARSZAWSKICH ORGANIZACJI

36

→ OGŁOSZENIA DROBNE



BIULETYN CENTRUM
WIELOKULTUROWEGO
W WARSZAWIE

WYDAWCA: Fundacja Inna Przestrzeń

REDAKCJA: Katarzyna Kościesza

WSPÓŁPRACA: Witek Hebanowski,
Piotr Cykowski, Zuzanna Dłużniewska,
Anna Szadkowska-Ciężka, Maria
Strzemieczna, Paweł Piasecki, Joanna
Zawada

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD, OKŁADKA:
www.ale-design.pl



Fundacja
Inna
Przestrzeń



Fundacja
Inna
Przestrzeń

ADRES: ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa

TEL.: +48 (0) 22 425 8747

E-MAIL: inna@przestrzen.art.pl

SKYPE: inna.przestrzen

www.przestrzen.art.pl

→ CENTRUM WIELOKULTUROWE W WARSZAWIE

Centrum Wielokulturowe w Warszawie to instytucja współtworzona przez organizacje pozarządowe i Urząd m. st. Warszawy. Jego celem jest integrowanie działań i tworzenie platformy współpracy dla urzędów i instytucji oraz organizacji realizujących projekty na rzecz integracji cudzoziemców oraz otwartego społeczeństwa. 20 grudnia 2013 roku Fundacja Inna Przestrzeń, Fundacja Afryka Inaczej, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”, Fundacja „Nasz Wybór”, Fundacja na rzecz zbliżania kultur OPEN ART w imieniu szerokiej koalicji organizacji pozarządowych ustanowiły Fundację na rzecz Centrum Wielokulturowego w Warszawie.

Urząd m. st. Warszawy przyznał Centrum Wielokulturowemu lokal na ul. Jagiellońskiej 54 przy pl. Hallera na warszawskiej Pradze Północ. W niedługim czasie Urząd Miasta ma ogłosić konkurs na operatora Centrum.

Obszary tematyczne, w ramach których będzie działało Centrum:

→ **INFORMACJA** – skierowana zarówno do cudzoziemców poszukujących informacji na temat funkcjonowania urzędów, adresowanych do nich programów samorządowych i pozarządowych czy oferty kulturalnej, jak i mieszkańców Warszawy chcących zacytować informacji o wielokulturowości stolicy.

→ **AKTYWIZACJA** i wspieranie środowisk cudzoziemskich w realizowaniu własnych projektów, prezentowaniu swojej kultury i w działaniach integracyjnych.

→ **EDUKACJA** – działania edukacyjne dotyczące wielokulturowości, integracji, wspierające edukację w środowisku wielokulturowym, nauka języka polskiego oraz edukacja o wielokulturowym dziedzictwie Warszawy i jej dzisiejszym obliczu.

→ **KULTURA** – zwiększanie różnorodności oferty kulturalnej stolicy przez wspieranie działań realizowanych przez cudzoziemców zamieszkujących Warszawę.

→ **BADANIA** dotyczące tendencji migracyjnych w Warszawie (zarówno tych między-, jak i wewnątrz państwowych), potrzeb różnych społeczności oraz skutków działań podejmowanych przez struktury miejskie i organizacje pozarządowe.

Dotychczas w pracach nad tworzeniem koncepcji Centrum udział brały następujące urzędy, instytucje i organizacje pozarządowe: Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy, Centrum Komunikacji Społecznej, Biuro Kultury, Biuro Edukacji, Biuro Polityki Społecznej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń, Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas, Fundacja Afryka Inaczej, Fundacja dla Somalii, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Fundacja Inna Przestrzeń, Fundacja „Nasz Wybór”, Fundacja Obserwatorium, Fundacja Pro Cultura, Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”, Fundacja Sztuki Arteria, Instytut Kultury Narodów Kaukazu, Instytut Spraw Publicznych, Stowarzyszenie Autokreacja, Stowarzyszenie Dom Kaukaski, Stowarzyszenie Etnografów i Antropologów Kultury „Pasaż Antropologiczny”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja Świat na Wyciągnięcie Ręki, Fundacja na rzecz zbliżania kultur OPEN ART, Fundacja Transkultura, Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Społeczność Palestyńska, Stowarzyszenie Dialogu Międzykulturowego, Stowarzyszenie Pro Humanum, Polskie Forum Migracyjne.

➔ MIASTA NA START

➔ W DNIACH 21–23 MARCA 2014 W LUBLINIE ODBYŁO SIĘ II MIĘDZYSEKTOROWE FORUM ROBOCZE DOT. LOKALNYCH POLITYK MIGRACYJNYCH. ZORGANIZOWANE ZOSTAŁO ONO PRZEZ STOWARZYSZENIE HOMO FABER (LUBLIN) WE WSPÓŁPRACY Z FUNDACJĄ INNA PRZESTRZEŃ (WARSZAWA) ORAZ INTERKULTURALNI.PL (KRAKÓW).

PODCZAS INTENSYWNYCH 3-DNIOWYCH PRAC, GRUPY EKSPERCKIE WYPRACOWAŁY REKOMENDACJE ORAZ KONKRETNY PLAN DZIAŁAŃ, KTÓRY MA BYĆ REALIZOWANY PRZEZ KOLEJNE PÓŁ ROKU. EFEKTY TYCH DZIAŁAŃ ZWERYFIKOWANE ZOSTANĄ PODCZAS III FORUM, KTÓRE ODBĘDZIE SIĘ JESIENIĄ W WARSZAWIE.



Fot. Marta Stenikiewicz

Prace podczas Forum zorganizowane zostały według metody World Cafe. Uczestnicy i uczestniczki, podzieleni na kilkusobowe grupy robocze, dyskutowali przy stolikach na temat, który wybrali podczas zgłoszenia na wydarzenie. Po upływie określonego czasu następowała zmiana i wszyscy, poza osobami prowadzącymi, mogli (choć nie było to obowiązkowe) przenieść się do innych stolików - grup roboczych. Wnioski z dyskusji podsumowywane były w części plenarnej.

W lubelskim form wzięło udział 57 osób z organizacji pozarządowych, administracji lokalnej, centralnej, przedstawicieli uczelni oraz policji.

Witek Hebanowski, prezes Fundacji Inna Przestrzeń i jeden z moderatorów Forum, podczas sesji plenarnej.



Magdalena Sweklej, MPiPS oraz Anna Szadkowska-Ciężka, Urząd Miasta Lublin, w ferworze dyskusji podczas sesji plenarnej.

Fot. Marta Stenikiewicz

➔ Grupa dot. oferty miast dla studentów i studentek

Według szacunków Konfederacji Lewiatan, w tym roku, ze względu na brak studentów, zostanie zamkniętych do 200 niepublicznych uczelni. By ratować się przed bankructwem, szkoły zaczynają coraz częściej rekrutować studentów z zagranicą (w 2013 roku liczba cudzoziemskich studentów wzrosła w porównaniu do roku wcześniejszego o 17%). Wciąż jednak brak jest poważnego, wieloaspektowego podejścia do kwestii pozyskiwania i obsługi zagranicznych studentów i studentek. W urzędach miast i kierownic-

twach uczelni brakuje zgody, co do tego, w jaki sposób ich pozyskiwać, integrować i zatrzymać w mieście. Nie istnieje nawet ugruntowane przekonanie, że naprawdę warto to robić. To wszystko są kluczowe kwestie, które decydują o tym, ilu i jak dobrych zagranicznych studentów i studentek przyciągnie dane miasto/uczelnia. Co zrobić z tą sytuacją? Jakie są rozwiązania?

Zapraszamy do zapoznania się z rekomendacjami grupy na stronie:

www.politykimigracyjne.pl

➔ Grupa dot. rynku pracy

Kluczowym problemem w tym obszarze jest masowe zatrudnianie cudzoziemców i cudzożemek „na czarno” przez polskich pracodawców. Jest to sytuacja, która niesie ryzyko dla wszystkich stron:

- państwo traci dochody, jakie mogłoby mieć z podatków za pracę wykonywaną przez cudzoziemców/ki
- cudzożemcy/ki, pracując bez umowy, są narażeni na przypadki gwałcenia ich praw pracowniczych,

- pracodawcy, zatrudniając „na czarno”, muszą liczyć się z groźbą kontroli lub nieprzyjemności w przypadku choroby lub wypadku cudzożemca/ki.

Co można zrobić, by zmienić tę sytuację i sprawić, że cudzożemcy i cudzożemki w Polsce zaczną być pełnoprawnymi uczestnikami/uczestniczkami rynku pracy?

Zapraszamy do zapoznania się z rekomendacjami:

www.politykimigracyjne.pl



Fot. Agnieszka Matek

Dyskusje w grupach roboczych trwały bez końca. Na zdjęciu: Hayk Gasparyan, Fundacja Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich.

➔ Grupa dot. edukacji dzieci cudzoziemskich

Skuteczna edukacja cudzoziemców i cudzożemek jest jednym z podstawowych warunków ich faktycznej integracji ze społeczeństwem przyjmującym.

Chodzi tu zarówno o dzieci z innych krajów i kultur, które dołączają do polskiej klasy często bez odpowiedniej znajomości języka i zasad funkcjonowania polskiej szkoły oraz z brakami programowymi, jak i dorosłych, którzy niejedno-

krotnie muszą się przekwalifikować lub uzupełnić swoją edukację, by móc się odnaleźć na polskim rynku pracy.

Jak wygląda polskie prawo i praktyka w tym zakresie? Które rozwiązania należy zmienić, a które skutecznie wdrażać? Co można zrobić, by edukacja cudzoziemców i cudzożemek w Polsce prawidłowo funkcjonowała? Zapraszamy do zapoznania się z rekomendacjami:

➔ www.politykimigracyjne.pl

➔ Grupa dot. metod aktywizacji migrantów i migrantek

Skuteczna integracja cudzoziemców i cudzożemek bezwzględnie wymaga ich aktywnego udziału w wypracowywaniu i wdrażaniu rozwiązań oraz programów do nich skierowanych. W tym kontekście kluczowe jest odpowiednie wsparcie liderów/liderek społeczności migranckich oraz organizacji, które ich zrzeszają, by brały czynny udział zarówno w dyskusjach i konsultacjach narzędzi, które ich dotyczą, jak i w szerszym dyskursie społeczeństwa przyjmującego.

Jakie działania są szczególnie istotne? Jak zapewnić skuteczność tych działań? Zapraszamy do zapoznania się z efektami pracy grupy:

➔ www.politykimigracyjne.pl



Fot. Agnieszka Matek

Mamadou Diouf,
Fundacja
Afryka
Inaczej

➔ Grupa dot. Działań na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej

Opracowując spójną i szeroko zakrojoną politykę integracyjną, nie można pomijać działań na rzecz społeczeństwa przyjmującego. Pod tym pojęciem kryją się mieszkańcy i mieszkanki danego miasta czy kraju, jak i osoby, które zawodowo zajmują się/mają styczność z różnymi aspektami migracji. Niezwykle istotne są właściwe metody współpracy międzysektorowej (by nie były działaniami pozorowanymi, a przekładały się na konkretne rezultaty), działania edukacyjne, informacyjne, działania przeciwdziałające mowie nienawiści czy dyskryminacji.

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi rekomendacjami opracowanymi przez grupę:

➔ www.politykimigracyjne.pl



Fot. Agnieszka Matek

Pokaz muzyczno-filmowego projektu Euoprean Souvenirs

➔ www.europeansouvenirs.eu



Fot. Agnieszka Matek

Marija
Jakubowycz,
Fundacja
Ternopiłska

PO CO MIGRACJOM?
ORGANIZACJE

- ➔ większa siła prebeka
- ➔ rozmyślenie własnych
- specyficznych problemów
- ekonomiczne
- pralne
- tożsamościowe
- (język, kult)
- wychowawcze
- na z

➔ Grupa dot. ewaluacji integracji na poziomie miast

Ewaluacja to ważny proces, który dzięki stosowanym narzędziom badawczym i wyciąganym wnioskom, stymuluje rozwój polityk publicznych. Z tego względu powinna być ona zaplanowana i uwzględniana od samego początku wprowadzania polityk integracji.

Ewaluacja może nastęrczać wiele trudności – zwłaszcza w przypadku, gdy w danym obszarze (tak jak w przypadku integracji obcokrajowców) nie istnieje spójna polityka.

W jaki sposób radzą sobie instytucje i samorządy w tym zakresie? W jaki sposób można dopracować/stworzyć sposób mierzenia integracji?

Czy i do jakiego stopnia można inspirować się istniejącymi już narzędziami, takimi jak Sieć Miast Międzykulturowych (ICC)?

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi rekomendacjami opracowanymi przez grupę:

➔ www.politykimigracyjne.pl

Redakcja: Katarzyna Kościeszka

→ KOMUNIKACJA DLA INTEGRACJI (C4I) – SIECI SPOŁECZNE NA RZECZ RÓŻNORODNOŚCI TO PROJEKT RADY EUROPY, W KTÓRYM BIERZE UDZIAŁ LUBLIN WRAZ Z 10 INNYMI EUROPEJSKIMI MIASTAMI (BOTKYRKA, ERLANGEN, NORIMBERGA, PATRAS, SABADELL, LOURES, AMADORA, BARCELONA, BILBAO I LIMERICK).



Anna Szadkowska-Ciężka
URZĄD MIASTA LUBLIN

Fot. archiwum prywatne

Jak często spotykasz się ze stwierdzeniami typu: „cudzoziemcy kradną nasze miejsca pracy”, „imigranci są uprzywilejowani w dostępie do opieki medycznej” czy „pomoc socjalna dla uchodźców jest większa niż dla Polaków”? Niejednokrotnie wypowiadają je nawet osoby, które mogłyby łatwo zweryfikować i obnażyć fałszywość takich obiegowych opinii. Są one powszechne zarówno wśród pracowników administracji publicznej, jak i samych cudzoziemców. Jedną z przyczyn jest pewnie trudny dostęp do wiarygodnych danych (nie wszyscy wiedzą, gdzie i jak ich szukać), drugą – sam mechanizm powstawania plotek, prędkości ich rozprzestrzeniania się oraz zadania, jakie pełnią.

Celem projektu C4I (Komunikacja dla Integracji), który zakończy się w połowie przyszłego roku, jest zidentyfikowanie tego typu plotek i przygotowanie strategii komunikacji, której zadaniem będzie skonfrontowanie ich z rzeczywistymi danymi. Działania opierać się mają na nieformalnych sieciach kontaktów, dzięki którym możliwe będzie dotarcie z komunikatem do jak najszerszego grona odbiorców.

Idea projektu narodziła się w Barcelonie, gdzie podczas wielomiesięcznej pracy nad opracowaniem miejskiego Planu Międzykulturowego (uchwalonego w marcu 2010 roku) okazało się, że jedną z największych przeszkód w promowaniu dialogu międzykulturowego są właśnie takie obiegowe, pojawiające się znikąd i rozprzestrzeniające się z szybkością światła, opinie. Postanowiono więc przyrzeć się im bliżej i znaleźć sposób zminimalizowania ich negatywnego wpływu. Prace rozpoczęto od identyfikacji i gromadzenia „plotek”. Kolejnym etapem była weryfikacja ich (nie)prawdziwości. Sedno przedsięwzięcia tkwiło jednak w znalezieniu sposobu dotarcia do zwykłych mieszkańców i mieszkanki Barcelony, którzy sami, w wielu przypadkach nieświadomie, są przekaznikami tych informacji. Stwierdzono, że nikt nie dotrze do nich lepiej, niż inni zwykli mieszkańcy i mieszkanki Barcelony.

W ten sposób powstały szkolenia dla „anty-plotkowych agentów” (anti-rumours agents), którzy rekrutowani byli z najróżniejszych środowisk i grup społecznych specjalnie po to, by – wyposażeni w wiedzę, dane i strategię obalania mitów – metodą „plotki” przekazywali prawdziwe i oparte na faktach informacje. Kampanii towarzyszyły publikacje (między innymi komiksowe), teatr improwizacji, spoty telewizyjne / internetowe – dowcipne, trafiające w sedno, zakorzenione w prawdziwym świecie mieszkańców Barcelony. Kampania cieszyła się szalonym (jak na kampanie społeczne) powodzeniem, podchwyciły je również inne hiszpańskie miasta – m.in. baskijskie Getxo, w którym zrealizowano ją z porównywalnym sukcesem i entuzjazmem.

W ciągu kolejnych miesięcy trwać będzie praca nad identyfikowaniem plotek w Lublinie, szkoleniem agentów i agentek, wypuszczaniem ich w świat i budowanie spójnego, interesującego i przyjaznego komunikatu do mieszkańców i mieszkanki miasta. To samo zadanie stoi przed innymi europejskimi miastami, które biorą udział w projekcie.

Za realizację całej lubelskiej części projektu odpowiedzialny jest Urząd Miasta Lublin. Projekt rozpoczął się już w styczniu 2014r. Obyło się pierwsze kick-off meeting w Barcelonie, gdzie przedstawiciele i przedstawicielki Lublina przyglądali się hiszpańskiej metodologii pracy. Kwiecień i maj to czas wykrywania plotek metodą warsztatową (spotkania z najróżniejszymi grupami społecznymi) i wypracowywania lokalnej,



lubelskiej strategii odpowiadania na te plotki. Po zakończeniu tego etapu, będzie można dopiero mówić o konkretnych pomysłach, które będą wcielane w życie.

Projekt realizowany jest przez Radę Europy w ramach Programu Miast Międzykulturowych (do których

należy również Lublin), finansowany jest zaś przez Komisję Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Integracji na rzecz Obywateli Państw Trzecich. Potrwa 18 miesięcy i wygeneruje ponad 100 wydarzeń w 11 miastach Europy uczestniczących w przedsięwzięciu. ♦

→ PRACE ROZPOCZĘTO OD IDENTYFIKACJI I GROMADZENIA PLOTEK. KOLEJNYM ETAPEM BYŁA WERYFIKACJA ICH (NIE) PRAWDZIWOŚCI.

Więcej informacji:

➔ www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/C4i/default_en.asp

➔ MEKSYKANKA W WARSZAWIE

WYWIAD

Angelica Luengas
Kalamaga



**Jestem w szoku,
jak bardzo Polacy
polubili taniec.
Widzę wielką różnicę
w porównaniu
z początkiem mojego
pobytu – naprawdę
dajecie radę!**

➔ WIEDZIAŁAM, ŻE W EUROPIE
DUŻO SIĘ DZIEJE W DZIEDZINIE
TAŃCA, ALE MYŚLAŁAM RACZEJ
O HISZPANII CZY ANGLII, NIE
O POLSCE. SZLAKI PRZETARŁA
MOJA SIOSTRA, KTÓRA
PRZYJECHAŁA TU TRZY LATA
PRZEDE MNĄ.

Co Cię przywiodło do Polski?

Nie była to miłość [śmiech]. Przyjechałam tu za pracę. Jestem zawodową tancerką. W moim rodzinnym mieście Xalapa, stolicy stanu Veracruz w Meksyku, zrobiłam dyplom z tańca współczesnego na Universidad Veracruzana. Rok pracowałam w stolicy Meksyku, z zespołem Ballet Independiente. To było bardzo ciekawe doświadczenie, ale w tak wielkim mieście jak Meksyk żyje się ciężko ze względu na ciągły pośpiech, stres. Są też rejony niebezpieczne, gdzie musiałam chodzić bez makijażu i biżuterii, żeby nie przyciągać spojrzeń rabusiów. Wiedziałam, że w Europie dużo się dzieje w dziedzinie tańca, ale myślałam o Hiszpanii czy Anglii (gdzie zresztą polecałam dwukrotnie na jakieś castingi), nie o Polsce.

Szlaki przetarła moja siostra, przyjechała tu trzy lata przede mną.

Po przyjeździe do Polski na początku trafiłam na warsztaty w szkole baletowej na Moliera w Warszawie. Na zajęciach zobaczył mnie Mateusz Polt, choreograf pracujący m.in. dla telewizji i zaproponował mi współpracę. Później znalazłam menedżerkę, z którą pracuję do tej pory. Tańczę już od sześciu lat w zespole rewiowym Afro Carnaval. W programie mamy dużo tańca latynoamerykańskiego, samby i salsa. Często jesteśmy zapraszani na imprezy firmowe czy prywatne. Robiliśmy też pokazy dla telewizji. Bywa, że występujemy w klubach. Uczę też w kilku szkołach, m.in. Salsa Libre, tańca dancehall wywodzącego się z Jamajki i bardzo popularnego w całej Ameryce Łacińskiej – reggeaton.

➔ MEKSYKANKA W WARSZAWIE

Czy masz wrażenie, że Polacy mają smykałkę do tańca? Dość powszechna jest opinia, że jesteśmy raczej nieruchawym narodem...

Jestem w szoku jak bardzo Polacy polubili taniec. Widzę wielką różnicę w porównaniu z początkiem mojego pobytu tutaj. Wiem, że o nas, Latynosach, mówi się, że mamy taniec we krwi, ale wy też dajcie radę! Dla mnie to bardzo motywujące, że moi uczniowie z takim zaangażowaniem pracują na zajęciach. Głównie są to wprawdzie dziewczyny – u chłopaków czuć jeszcze trochę blokadę, nie ruszają biodrami jak należy [śmiej].

Od początku Twojego pobytu w Polsce mieszkasz w Warszawie?

Tak, ale dużo podróżuję po całym kraju, bo taką mam pracę – jeżdżę tam, gdzie zapraszają mój zespół. W marcu byłam na przykład na festiwalu reggaeton w Krakowie, Tirate un

Myszę, że ważne jest stworzenie okazji do nieformalnych spotkań. Powinno być miejsce, gdzie ludzie mogą przyjść o dowolnej porze i poczuć się jak w domu.

paso. Bardzo mnie cieszy, że takie imprezy są organizowane w Polsce. To, zdaje się, jedyny festiwal reggaeton w Europie. Uważam, że Polacy są generalnie otwarci na inne kultury.

W Polsce jest jednak mniej życia ulicznego...

Tak, nie sprzyja temu pogoda. Mało jest imprez takich jak Wielokulturowe Warszawskie Street Party, na którym tańczyłam z Afro Carnival. To jest impreza, na którą czekam co roku, jest świetna atmosfera, która kojarzy mi się z rodzinnym Meksykiem, gdzie kulturę kraju poznaje się po prostu na ulicy. W moim stanie Veracruz odbywa się drugi najweselszy karnawał na świecie. Przez cały tydzień ludzie prawie nie pracują, ulice zamykane są dla ruchu samochodowego. Tańczy się wtedy głównie salsę. To muzyka i rytm łączące wszystkich Latynosów, czemu nie przeszkadzają małe różnice między odmianami salsy np. na Kubie i w Kolumbii.

Twoja druga wielka pasja to kuchnia...

Mąż był barmanem i długo przymierzał się do otwarcia wła-

snego lokalu. Gdy się pobraliśmy, przyjechał w odwiedziny do mojego kraju i posmakował prawdziwej meksykańskiej kuchni, decyzja zapadła. Dwa lata temu otworzył restaurację meksykańską Dos Tacos w Millenium Plaza na Placu Zawiszy. Potrawy przygotowywane są tam według przepisów moich i mojej mamy. Bardzo lubię gotować i uważam, że mam dobry smak. Burrito, tacos i fajitas, które są najbardziej znane w Polsce i na całym świecie, należą do kuchni tex-mex, typowej dla południa Stanów Zjednoczonych i pogranicza. Chcę pokazać, że kuchnia meksykańska to coś więcej niż to. Pochodzę z miasta, które jest położone zaledwie godzinę drogi od morza i bardzo lubię jego owoce, o które – świeże – w Polsce trudno. Mamy takie danie ceviche, które jest latynoamerykańskim sushi. Jego podstawę stanowi surowa ryba, którą marynuje się z dużą ilością cytryny. Je się ją z cebulą, pomidorem, kolendrą. W Polsce przyrządzamy to danie z dorsza.

Co Ci się najbardziej podoba w Polsce?

Macie bardzo dobre piwo [śmiej]. I na szczęście jest teraz dużo przyjemnych miejsc, gdzie można się go napić. Lubię – choć nie bez wyjątków – polską kuchnię. Na początek było trochę trudno, bo my preferujemy bardziej wyraziste, mocne smaki. Gotowane ziemniaki wydawały mi się nijakie, potrzebowałam je przyprawić jakimś sosem. Ale od początku polubiłam pierogi i zupy, barszcz czy żurek.

Spotykasz się często z Meksykanami w Warszawie?

Tylko z paroma, ale na szczęście wspólny język umożliwia kontakty w ramach szerszej wspólnoty latynoamerykańskiej: mam bliską koleżankę z Kolumbii, kolegów i koleżanki z Kuby. Z tego, co pamiętam, chyba Peruwiańczycy mają comiesięczne spotkania integracyjne. Próbowaliśmy też robić takie rodzinne spotkania z El Mariachi Los Amigos w ramach meksykańskiej społeczności, ale jakoś się to nie przyjęło na dłuższą.

Czyli Centrum Wielokulturowe, tworzone właśnie na warszawskiej Pradze, mogłoby okazać się Wam przydatne jako miejsce spotkań i integracji?

Jak najbardziej. Myszę, że oprócz organizowania spektakularnych wydarzeń, takich jak np. obchody Święta Zmarłych, ważne jest stworzenie okazji do nieformalnych spotkań. To powinno być miejsce, gdzie ludzie mogą przyjść o dowolnej porze i poczuć się jak w domu. ◆

Rozmawiał Paweł Piasecki



Afro Carnival; fot. M. Kravczunas

➔ MEKSYKANKA W WARSZAWIE

WYWIAD

Isabel Balderas



Fot. Konrad Frąckiewicz

➔ POLACY OKAZALI SIĘ MILSI NIŻ NA OGÓŁ SĄDZI SIĘ W MEKSYKU, CHOĆ NIE SĄ ZAPEWNE AŻ TAK OTWARCI NA NIEZNAJOMYCH. SĄ RACZEJ ZASKOCZENI, GDY ZAPRASZAM ICH DO SIEBIE DO DOMU W MEKSYKU I ZAPEWNIAM, ŻE NAWET JEŚLI MNIE TAM NIE BĘDZIE, UGOŚCI ICH MOJA RODZINA.

Skąd pochodzisz?

Jestem z Puebla w Meksyku. To jest jedno z pięciu najważniejszych hiszpańskich miast kolonialnych, położone na głównej drodze łączącej stolicę, Mexico City, z głównym portem atlantyckim, Veracruz. To w Puebla, w Instituto Gastronomico Poblano, zaczęła się moja kulinarna edukacja, którą kontynuowałam w Londynie, a potem na praktykach w hotelu w Szkocji.

Tam, zdaje się, poznałaś przyszłego męża, Polaka?

Tak, Konrad też tam akurat pracował, zakochaliśmy się w sobie, a po ośmiu miesiącach zdecydowaliśmy się pobrać. Najpierw wzięliśmy ślub w Meksyku, a potem cywilny w Polsce. To był rok 2008. Odtąd mieszkam już na stałe w Polsce.

Czy po przyjeździe do Polski od razu zaczęłaś pracować w swoim zawodzie?

Tak, już po kilku miesiącach zaczęłam pracę w restauracji hotelu Marriott w Warszawie, dokładnie – w cukierni. Wtedy było dla mnie ważne, że mogłam się tam porozumiewać po angielsku, ponieważ większość gości była obcokrajowcami. Choć nie wszyscy moi współpracownicy mówili dobrze w tym języku, to każdy bardzo interesował się, kim jestem i co robię. Musiałam więc dużo rozmawiać po polsku. To była świetna szkoła.

Teraz pracuję na stałe w restauracji Blue Cactus, a oprócz tego prowadzę warsztaty kulinarne w dwóch firmach, Masala i Cook Up. Staram się na tych zajęciach promować prawdziwą kuchnię meksykańską.

A Blue Cactus to nie jest restauracja meksykańska?

To jest kuchnia tex-mex, z pogranicza meksykańsko-amerykańskiego. Wiele restauracji w Polsce reklamuje się jako meksykańskie, choć tak naprawdę jest to tex-mex. Blue Cactus mówi otwarcie, że właśnie takie menu serwuje. Jestem też zapraszana przez różne instytucje, hotele itp. W listopadzie ubiegłego roku wraz z Fundacją Inna Przestrzeń i Stowarzyszeniem Puente przygotowywałam menu na meksykańskie święto zmarłych w Państwomiiasto. Przyszło wtedy mnóstwo osób, była wspaniała atmosfera. Przy okazji warsztatów staram się mówić o kulturze meksykańskiej i zwyczajach, choć zależy to oczywiście od warunków podczas danego wydarzenia.

Czy oprócz tego, że zawodowo zajmujesz się kuchnią meksykańską, gotujesz także w domu?

Tak, mój mąż, choć nie jest zawodowym kucharzem, też bardzo lubi gotować. Chętnie spędzamy czas razem, chodząc wspólnie na zakupy, wybierając produkty, a potem eksperymentując razem w kuchni.

➔ MEKSYKANKA W WARSZAWIE

Jaka jest Twoja ulubiona potrawa meksykańska?

Popularna potrawa z mojego regionu to mole poblano. Robi się ją z około dwudziestu różnych składników – między innymi z indyka, a także kakao i chilli – co jest dla Polaków bardzo egzotycznym połączeniem smaków. To jest potrawa świąteczna, często robiona np. na wesele czy imprezę. Na Boże Narodzenie jemy indyka faszerowanego owocami i innymi rodzajami mięsa. Popularne są też buñuelos, okrągłe ciasteczka przypominające faworki, podobnie jak one smażone na głębokim oleju.

Święto zmarłych obchodzimy inaczej niż Polacy – radośnie, bo cieszymy się z tego, że nasi drodzy zmarli nas odwiedzają i chcemy ich jak najlepiej ugościć. Z tym nastrojem współgra tradycja dekorowania cukrowych czaszek.

A co myślisz o polskiej kuchni? Coś Cię zaskoczyło?

W czymś zasmakowałeś?

Na początku trzeba było oczywiście się do niej przyzwyczaić, bo mamy różne upodobania smakowe. Teraz mam już własne, polsko-meksykańskie przepisy. Na przykład robię ryż smażony, ale na mój własny sposób – z grzybami. W Meksyku w ogóle nie ma tradycji zbierania grzybów – dla nas jest to dość niezwykłe, że ludziom chce się wstawać o świcie i iść do lasu.

Mam pomysł, by zacząć prowadzić blog po hiszpańsku poświęcony kuchni polskiej, adresowany do Meksykanów. Znam dobrze obie kuchnie, wiem, co może zasmakować moim rodakom.

Co zwróciło Twoją uwagę, gdy przyjechałaś do Polski?

Po pierwsze, to, że macie prawdziwe cztery pory roku. Dla mnie było to niezwykłe, bo w Meksyku cały czas jest zielono i nie pada śnieg. Poza tym, Polacy okazali się miłsi niż na ogół sądzi się w Meksyku, choć nie są zapewne aż tak otwarci na nieznaną. Dużo ludzi mówi mi tutaj na przykład, że się cały czas uśmiecham. Ja tego w ogóle nie zauważam, to dla mnie naturalne. Polacy są też raczej zaskoczeni, gdy



Fot. Konrad Frąckiewicz

zapraszam ich do siebie do domu w Meksyku i zapewniam, że nawet jeśli mnie tam nie będzie, ugości ich moja rodzina. Uważają, że tak nie wypada.

Czy masz swoje ulubione miejsca w Warszawie?

Na pewno Stare Miasto, bo mieszkam i pracuję blisko. Zwłaszcza w lecie na Starym Mieście dużo się dzieje: koncerty, wystawy, teatr na ulicy. Przy Barbakanie, na ulicy Długiej, mamy z mężem naszą ulubioną lodziarnię. Bardzo lubimy spacerować nad Wisłą. Czasami wybieramy się nieco dalej, np. do Lasu Kabackiego. Lubimy też chodzić po muzeach, odwiedziłam już prawie wszystkie w Warszawie.

Warto też pokazać meksykańskie zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem, takie jak rozbijanie wcześniej przygotowanej kuli ze słodyczami (piñata) czy ceremonię wkładania do kołyski figurki Jezusa.

Niedługo na Placu Hallera na Pradze zostanie otwarte Warszawskie Centrum Wielokulturowe. Jakie tradycje meksykańskie chciałabyś przybliżyć warszawiakom?

Na pewno wspomniane już święto zmarłych, które obchodzimy inaczej niż Polacy – radośnie, bo cieszymy się z tego, że nasi drodzy zmarli nas odwiedzają i chcemy ich jak najlepiej ugościć. Z tym nastrojem współgra tradycja dekorowania cukrowych czaszek. Warto też pokazać meksykańskie zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem, takie jak rozbijanie wcześniej przygotowanej kuli ze słodyczami (piñata) czy ceremonia wkładania do kołyski figurki Jezusa. Nie ma u nas za to tak bliskiej Polakom wieczerzy wigilijnej. Ryby je się

raczej na Wielkanoc. A skoro wróciłam znów do bliskich mi tematów kulinarnych, mogę wspomnieć o tradycyjnej potrawie wielkanocnej: tamales, pierożkach z mąki kukurydzianej, gotowanych na parze po owinięciu liściem z kolby kukurydzy, podawanych z nadzieniem ostrym lub słodkim. Oprócz tradycji katolickich, wielu Meksykanom bliskie są zwyczaje związane z kulturami prekolumbijskimi – Azteków, Tolteków, Olmeków – kultywowane także w okresie wielkanocnym. Ludzie przebierają się w barwne stroje, wychodzą na ulice, tańczą. Te tradycje również warto pokazać. ♦

Rozmawiał Paweł Piasecki

➔ MEKSYKANIN W WARSZAWIE



Fot. archiwum prywatne

WYWIAD

Martin Daniel Zorzano

Tylko proszę, nie zaczynaj od pytania: dlaczego mieszkam w Polsce.

Tak Cię zmęczyło?

Tak, bo słyszałem je już dziesiątki razy, odkąd tu przyjechałem osiem lat temu. Na inne pytania jestem otwarty.

Chętnie porozmawiam o Twojej dziedzinie, czyli muzyce - jest mi bardzo bliska, gdyż mój ojczym, Jerzy Maksymiuk, jest dyrygentem i kompozytorem. O orkiestrze Sinfonia Varsovia pewnie słyszałeś... Aha, tak.

Skoro muzyka jest dla nas obu ważna, to może zacznijmy od Twoich muzycznych zainteresowań: skąd akurat muzyka barokowa? Jak to się stało, że wybrałeś taki instrument - viola da gamba?

W szkole muzycznej w Meksyku najpierw uczyłem się gry na kontrabasie, ale kiedyś na koncercie usłyszałem pierwszy raz brzmienie viola da gamba i zainteresowałem się tym instrumentem. To jest bardzo wąska specjalizacja, więc chcąc kształcić się w tym kierunku, trafiłem do Koninklijk Conservatorium w Hadze.

Grałeś pewnie od dziecka?

Nie, miałem dwadzieścia lat, gdy po raz pierwszy wzięłem do ręki kontrabas.

A może w rodzinie były jakieś tradycje muzyczne?

Nie, po prostu chciałem grać. Nie było łatwo, nie miałem bliskich, którzy mogliby mi pomóc w tej dziedzinie. Byłem raczej wyjątkiem, bo niemal wszyscy moi koledzy w szkole mieli w rodzinie kogoś, kto albo grał zawodowo albo uczył muzyki. Zarazem było to jednak szczęście, bo wiedziałem, że wszystko zależy od mojej cierpliwości i samodzielnej pracy. Nie chodzi tylko o opóźnienie techniki gry, potrzebna jest też wiedza teoretyczna, o historii instrumentu, o interpretacji. Nie wszystko można usłyszeć od profesorów, trzeba sporo poczytać samemu. Wielu moich kolegów zrezygnowało, ja wytrwałem.

Teraz jesteś wolnym strzelcem?

Tak, mam kontakty z różnymi osobami i zespołami, na przykład zespołem Harmonia Sacra z Krakowa i jego kierownikiem Marcinem Szelestem. Gdy w danym koncercie potrzebny jest

➔ NAJPIERW UCZYŁEM SIĘ GRY NA KONTRABASIE, ALE KIEDYŚ NA KONCERCIE USŁYSZAŁEM PIERWSZY RAZ BRZMIENIE VIOLA DA GAMBA...

mój udział, dzwoni do mnie i umawia mnie się na konkretny projekt.

Czy nie masz wrażenia, że słuchacze muzyki klasycznej, muzyki dawnej to osobny, zamknięty świat?

To smutne, ale często spotykam się z opiniami, że muzyka klasyczna jest nudna albo, że jest wyłącznie dla ludzi starych. Wiesz, gram też muzykę elektroniczną i kiedy zapraszam ludzi, którzy jej słuchają, by przyszli na koncert muzyki barokowej, są pod wrażeniem, gdy usłyszą ją na żywo. Tak więc to są jedynie stereotypy, które można przelamać. W Polsce na koncerty muzyki dawnej, w których biorę udział, przychodzi więcej młodych ludzi niż w Holandii czy Niemczech. Z takimi koncertami rzadko występuje w Warszawie; w mojej branży, w muzyce barokowej, znacznie więcej dzieje się w Krakowie.

Miejsce, w którym rozmawiamy, to Twoje studio?

Tak, tu ćwiczę, gdy dzieci są w przedszkolu, tylko wtedy mam czas. Codziennie pracuję z instrumentem godzinę

lub półtorej, a potem jakieś dwie godziny zajmuję się komponowaniem muzyki elektronicznej.

Podziwiam rozpiętość Twoich muzycznych zainteresowań - od muzyki barokowej po elektroniczną. Jeśli chodzi o tą ostatnią, występujesz solo czy w większych składach?

Zależy od zapotrzebowania, obecnie pracuję między innymi w duecie z Robertem Andrade, kolegą z Meksyku, w zespole Phonus. W naszej muzyce przy pomocy programów komputerowych przetwarzamy brzmienia i rytmy latynoamerykańskie oraz dźwięki przyrody, tworząc nową, zaskakującą całość. Występowałem też z Indią Czajkowską w zespole India & Friends, z którym gramy muzykę improwizowaną.

Czy chodzisz też słuchać muzyki, a jeśli tak, to jakiej?

Nie mam na to za wiele czasu, ale mniej więcej raz w tygodniu robię sobie wypad do klubu, na przykład do Nowej Jerozolimy, by posłuchać muzyki elektronicznej na żywo. Lubię też czasami wpaść do klubu Barometr, gdzie

gra się dużo muzyki improwizowanej, jazzowej. A jeśli chodzi o muzykę dawną, spędzam sam tyle czasu na jej wykonywaniu, że nie mam ochoty słuchać po raz dwudziesty tych samych utworów, w programie musi być coś, co jest dla mnie nowego, nieznanego. Idę jednak zawsze na koncert, gdy występują w Warszawie koledzy, których znam ze studiów w Holandii.

A zbierasz płyty?

Kiedy mieszkałem w Meksyku, zbierałem sporą kolekcję winyli. Potem w Holandii miałem okres, gdy kupowałem płyty kompaktowe. Przeniostem się do Polski i przez jakiś czas miałem w domu tylko płyty z zapisami moich występów albo ofiarowane mi jako prezenty. Pięć lat temu wróciłem jednak do starej pasji i znów zbieram winyle. Sporo płyt można kupić teraz niedrogo w Warszawie, świetne sklepy są też w Berlinie - tam jest silna kultura słuchania muzyki analogowej.

Dlaczego winyle? To kwestia dźwięku, tak?

Kiedy pierwszy raz trafiłem na imprezę z muzyką elektroniczną, byłem nastawiony sceptycznie; myślałem, że tam ludzie głównie piją, a muzyka jest tylko tłem. Brzmienie mnie jednak od razu zafrapowało, było mocne, ale nie agresywne dla ucha. Po chwili zorientowałem się, że muzyka pochodzi z płyt winylowych. Wtedy postanowiłem, że wrócę do ich kolekcjonowania. I zarazem zbiegło się to z postanowieniem, że zostaję w Polsce. Kolekcji kilkuset winyli nie da się wciążyć wozic z miejsca na miejsce. ♦

Rozmawiał Paweł Piasecki

→ AKCJA MIASTA OTWARTE



→ **CELEM AKCJI MIASTA OTWARTE JEST WYRÓŻNIENIE DZIAŁAŃ SAMORZĄDÓW MIEJSKICH NA RZECZ INTEGRACJI IMIGRANTÓW.**

→ **WYRÓŻNIONE DZIAŁANIA SAMORZĄDÓW BĘDĄ CO ROKU PODDAWANE ANALIZIE W CELU OCENY SKUTECZNOŚCI ICH REALIZACJI.**

Jednym z bezpośrednich rezultatów prac grup roboczych podczas Pierwszego Międzysektorowego Forum Roboczego dot. Lokalnych Polityk Migracyjnych w Krakowie (październik 2013) było opracowanie założeń kampanii społecznej na rzecz imigrantów, na których bazuje akcja Miasta Otwarte. Jest ona prowadzona w ramach kampanii „Włącz się w Polskę”.

Celem Akcji Miasta Otwarte jest wyróżnienie i promocja najlepszych działań samorządów miejskich na rzecz integracji imigrantów. Wychodzimy z założenia, że zjawiska migracji ludności nie można analizować jedynie na poziomie krajowym. Migranci zamieszkują konkretne miasta a integracja zachodzi przede wszystkim lokalnie. Choć nie ma uniwersalnych rozwiązań w tym zakresie a zjawisko migracji jest zawsze specyficzne dla danej lokalizacji, chcielibyśmy zachęcić urzędy miast do wymiany doświadczeń i inspirowania się działaniami podejmowanymi przez władze samorządowe w innych lokalizacjach.

Inicjatywy miejskie, które zostały wyróżnione w 2014 roku, zostaną oficjalnie ogłoszone podczas III Międzysektorowego Forum Roboczego dot. Lokalnych Polityk Migracyjnych w Warszawie we wrześniu 2014 roku.

Ich wybór przebiegał dwuetapowo. Najpierw przeprowadzono analizę różnorodnych miejskich praktyk integracji (jej autorką była ekspertka Fundacji na rzecz Różnorodności Społecznej, Natalia Klorek), później nominowane do wyróżnienia inicjatywy zostały ocenione przez jury, w skład którego wchodziły działacze imigranccy wywodzący się z różnych środowisk i mieszkający w różnych miastach w Polsce.



W rankingu znalazły się te rozwiązania, które uwzględniały następujące kryteria:

→ **ZAANGAŻOWANIE** samorządu: wśród wyróżnionych praktyk znalazły się zarówno te inicjowane przez samorząd, jak i te, które były inicjowane przez organizacje pozarządowe i środowiska migranckie – zawsze jednak przy aktywnym, podmiotowym zaangażowaniu samorządu.

→ **DŁUGOFALOWOŚĆ**: trwałe rozwiązania pozwalają w systemowy sposób odpowiadać na potrzeby migranckich mieszkańców i mieszanek, niezależniąc także tę kwestię od zmieniającej się kadry urzędniczej.

→ **KOMPLEKSOWOŚĆ**: ważne, by działania samorządu uwzględniały różne aspekty sytuacji imigrantów i imigrantek, rozwiązując kluczowe dla nich problemy.

Wyróżnione działania samorządów będą co roku poddawane analizie w celu oceny skuteczności ich realizacji.

Lista praktyk Miast Otwartych nie jest zamknięta: mamy nadzieję, że w przyszłości będzie ona poszerzana o nowe inicjatywy samorządów nieujęte w tegorocznym zestawieniu. Zachęcamy wszystkie samorządy, podejmujące działania na rzecz integracji do dzielenia się swoimi doświadczeniami i zgłaszania ich do Akcji Miasta Otwarte. ♦

Maria Strzemieczna, Fundacja Inna Przestrzeń

GD A Ń S K

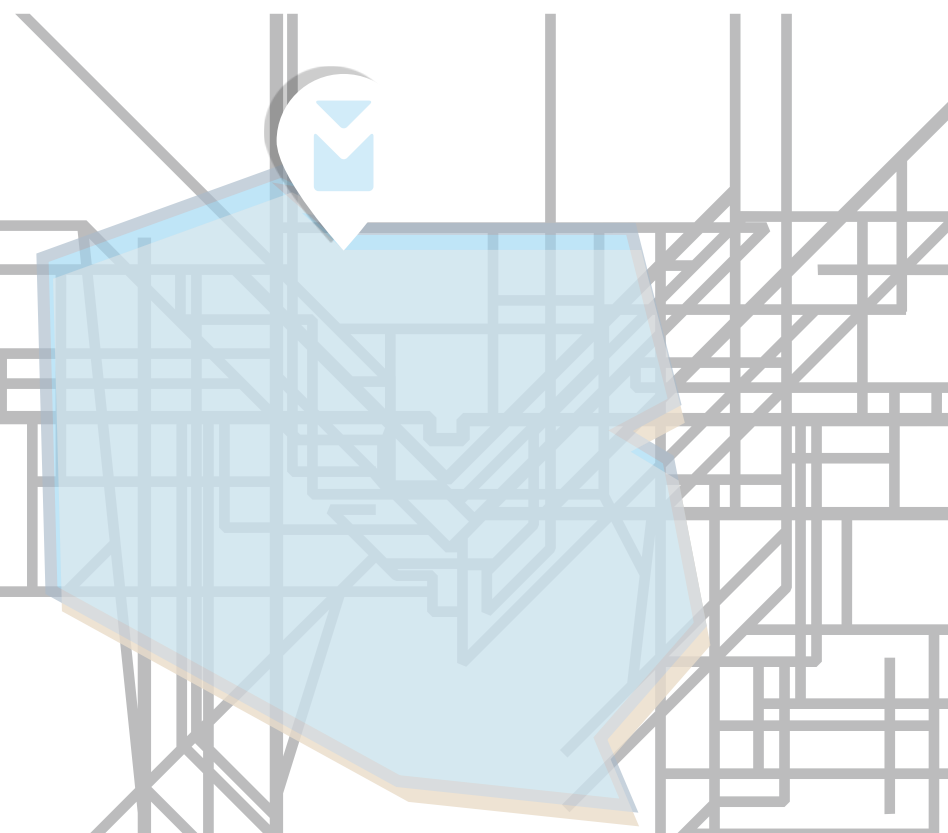
→ TRADYCJE WIELOKULTUROWE GDAŃSKA SĄ TRWALE ZAKORZENIONE W HISTORII TEGO REGIONU

Tekst: Joanna Zawada

NIEDAWNA DEKLARACJA POMORZA O GOTOWOŚCI DO PRZYJĘCIA UCHODźCÓW Z UKRAINY (CHOĆ NIE DOSZŁO TO DO SKUTKU) WPISUJE SIĘ W POLITYKĘ OTWARTOŚCI MIASTA – W MEDIACH GDAŃSK, JAK I SAMO POMORZE, DBA O SWÓJ WIZERUNEK REGIONU ATRAKCYJNEGO I PRZYJAZNEGO CU-DZOZIEMCOM.

Największą grupę cudzoziemców w Gdańsku stanowią Ukraińcy. Miasto zamieszkuje też znacząca liczba Chińczyków, Wietnamczyków, Hindusów, Nepalczyków, przybyszy z Afryki Północnej (Maroko, Tunezja) czy z Armenii oraz mniejsze społeczności – Filipińczyków, Czeczenów, Romów czy Egipcjan. Gdańsk wybierają stosunkowo często też obywatele krajów Unii Europejskiej (Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii), ale oni ubiegają się jedynie o rejestrację pobytu. Według ekspertów zdecydowanie największym problemem

cudzoziemców w Gdańsku są kwestie związane z zatrudnieniem. Problemy z nieprzychylnością społeczności lokalnej lub wysokimi ksenofobicznymi też występują, ale znajdują się na dalszym planie. O sytuacji migrantów w regionie, zadaniach na najbliższy czas i międzysektorowej współpracy w obszarze integracji cudzoziemców, pytamy Martę Siciarek z Centrum Wspierania Imigrantów i Emigrantów i Bernarda Mateję, dyrektora Wydziału ds. Cudzoziemców w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku.



Marta Siciarek,
CENTRUM WSPIERANIA IMIGRANTÓW I EMIGRANTÓW,
GDAŃSK

Jakie działania są prowadzone w regionie na rzecz integracji cudzoziemców? Czy współpracujecie z Urzędem Miasta?

Dotąd nie było żadnych działań w tym zakresie – w mieście po prostu negowano obecność społeczności migranckich. W lutym 2013 roku zorganizowaliśmy spotkanie dotyczące tej tematyki z przedstawicielami władz i miejskich instytucji. Co prawda, spotkanie to trudno nazwać konstruktywnym, jednak udało nam się rozpocząć dialog. Obecnie polityka miejska się zmienia, wymusza to rzeczywistość: do Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie i Powiatowych Urzędów Pracy trafiają migranci i często wiąże się to z różnymi wyzwaniem, konfliktami. To, co się udało, to wystanie dzieci rumuńskich Romek, które zajmują się zebraniem, do szkoły. Są one zadowolone. Integracja jakoś się układa. To daje szansę na zmianę. W czasie naszych spotkań z migrantami/kami, wypłynęły różne problemy dotyczące rozumienia przez nich systemu demokratycznego, funkcjonowania instytucji, zaufania do nich. Razem z Europejskim Centrum Solidarności i CAL (Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej) zaczęliśmy wielomiesięczny program „Praktyki obywatelskie” skierowany do osób, które chcą w Polsce pozostać, zbudować swój kapitał społeczno-kulturowy i mieć wpływ na zmianę otoczenia. Wsparcie z Europejskiego Centrum Solidarności jest rzeczywiście duże, także w kwestiach popularyzacji problematyki. Temat migrancki jest też obecny w mediach. Gazeta Wyborcza przedstawia sylwetki lokalnych migrantów/ek, piszą o różnych problemach, jest dobry odzew. Niedawno na rynek weszła książka Doroty Karaś o Gdańsku widzianym oczami cudzoziemców.

W mieście funkcjonuje wiele organizacji zapewniających wsparcie cudzoziemcom przybyłym do Polski. Jak wygląda współpraca między nimi?

Działania, kompetencje i sfery zainteresowania poszczególnych instytucji nie pokrywają się w stopniu, który zakładałby ścisłą współpracę. Centrum Wspierania Imigrantów i Emigrantów kieruje swoje działania do osób przyjeżdżających do Polski, Fundacja Nasza Przestrzeń koncentruje się

bardziej na społeczności przyjmującej, Ukraińska Zatoka Gdańska jest z kolei organizacją sprofilowaną na pomoc społeczności ukraińskiej w Trójmieście.

Czy rasistowskie akty – głównie akty wandalizmu czy też agresji słownej – są skierowane do jakiejś szczególnej grupy? Można odnieść wrażenie, że dotyczą one raczej osób innego wyznania niż innego pochodzenia.

Rzeczywiście miał miejsce atak na meczet, po którym w internecie pojawiały się rasistowskie komentarze, czy wręcz mowa nienawiści. Były też przypadki nieprzyjemnego traktowania Romek przez Policję czy Straż Graniczną.

Czy spotkały się one z jakąś zdecydowaną reakcją władz? Czy podjęto jakieś kroki, akcje uwrażliwiające?

Jeśli chodzi o sprawę meczetu, było o niej faktycznie głośno – prezydent zainteresował się tą kwestią i zadeklarował pomoc miasta. Żadne akcje uwrażliwiające przeprowadzone nie zostały. 10 kwietnia miała się odbyć organizowana przez Centrum Edukacji Nauczycieli konferencja „Mobilny Glob”, która podejmowała temat edukacji migrantów/migrantek, ich integracji, dostosowywania instytucji do nowej rzeczywistości. Na kilka tysięcy zaproszeń odpowiedziało dwanaście osób. Ludzie po prostu nie są zainteresowani tematem, nie dostrzegają potrzeby. Sytuacja się stopniowo zmienia, ale powoli. Na kongresach są panele poświęcone migracji, w listopadzie wraz z Urzędem Miasta Gdańsk organizujemy konferencję poświęconą migrantom i wytyczeniu polityki migracyjnej w regionie.

→ **NIEDAWNO NA RYNEK WESZŁA KSIĄŻKA DOROTY KARAŚ O GDAŃSKU WIDZIANYM OCZAMI CUDZOZIEMCÓW.**

→ **MAMY PRZYKŁADY CUDZOZIEMCÓW, KTÓRZY PIASTUJĄ WYSOKIE STANOWISKA – NADBAŁTYCKIM CENTRUM KULTURY KIERUJE LARRY UGWUU, Z POCHODZENIA NIGERYJCZYK.**

Bernard Mateja,
DYREKTOR WYDZIAŁU DS. CUDZOZIEMCÓW
W POMORSKIM URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM W GDAŃSKU

Jak cudzoziemcy postrzegają Gdańsk?

Nie spotkałem się z negatywnymi opiniami na temat miasta. Najwięcej powodów do niezadowolenia dają pracodawcy nieraz wyzyskujący swoich pracowników o pochodzeniu innym niż polskie. Jednak w ogólnym rozrachunku Gdańsk jest miastem przyjaznym, które przyciąga wielu cudzoziemców.

W mieście zdarzają się jednak ataki rasistowskie – kilka miesięcy temu głośna była sprawa podpalenia meczetu.

Rzeczywiście, miał miejsce taki incydent – to zawikłana sprawa, którą nadal zajmuje się policja. Był to przypadek spektakularny, acz zdecydowanie odosobniony – Gdańsk jest miastem otwartym i nie słyszałem powszechnych narzekania. Na tyle, na ile wolno mi się wypowiadać w imieniu cudzoziemców, mieszkańcy są tolerancyjni. Główną przyczyną niezadowolenia nie jest złe nastawienie czy powszechna niechęć, są to zwykle stosunki z pracodawcami, którzy nieraz zaniżają stawki czy oferują niskie pensje – jednym słowem, nie płacą tyle, ile należy. Mamy jednak także przykłady cudzoziemców, którzy piastują wysokie stanowiska – przykładowo Nadbałtyckim Centrum Kultury kieruje Larry Ugwu, z pochodzenia Nigeryjczyk. Powiedziałbym, że osoby z innych krajów tworzą dosyć silne środowisko.

Jak układa się współpraca między sektorami?

Organizacje pozarządowe działają prężnie i oferują dużą pomoc dla cudzoziemców: prowadzą kursy języka polskiego,

organizują konferencje czy zapewniają informacje dotyczące pobytu. Nie znaczy to, że miasto czuje się zwolnione z obowiązku udzielania informacji: zarówno na naszej stronie internetowej, jak i w broszurach dystrybuowanych w urzędach można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące procedur legalizacji pobytu itp. (w niektórych wachlarz języków, w których informacje są dostępne, nie ogranicza się do standardowych angielskiego czy rosyjskiego). Otrzymujemy dużo telefonów i maili, także w innych językach, które nieraz bywają bardzo absorbujące – trudno jest udzielić informacji o konkretnej procedurze czy wymaganiach na podstawie krótkiego maila, który w żaden sposób nie wyjaśnia sytuacji petenta. Nikogo jednak nie pozostawiamy bez odpowiedzi – kierujemy na naszą stronę internetową, wskazujemy źródła informacji czy też podajemy kontakt do fundacji zajmujących się pomocą cudzoziemcom.

Miasto bardzo sobie ceni działalność trzeciego sektora w kontaktach z cudzoziemcami. Mówię tu także o ułatwieniu kontaktów z urzędem, oswojeniu z nową rzeczywistością. Urząd nie jest źle nastawiony do cudzoziemców, jednak często bywamy postrzegani przez pryzmat przestrzegania przepisów i regulacji, co jest dla nas ze względów oczywistych barierą nie do przeskokowania. Kontakt z urzędem przez fundacje nieco łagodzi ten schemat podejścia. Chcemy być pomocni, tak więc jeżeli tylko wszystkie konieczne warunki są spełnione, wnioski są rozpatrywane pozytywnie.

Jakie są plany i zadania na najbliższy czas?

Przygotowujemy się teraz do wprowadzenia nowej, bardziej liberalnej ustawy dotyczącej cudzoziemców, która ma wkrótce wejść w życie. To jest dla nas priorytet na najbliższy czas.

ŁOMŻA

z instytucjami państwowymi rozwija się jednak najintensywniej na niższych szczeblach. Pracownicy Fundacji Ocalenie podkreślają, że domy kultury, a szczególnie szkoły, wykazują się dużą wrażliwością na problemy kulturowe i starają się uwzględniać potrzeby cudzoziemców. Kamil Kamiński, pracownik Fundacji, mówi: *Instytucje państwowe z uwagą odnoszą się do podnoszonych przez nas kwestii – niedawno postulowaliśmy o uwzględnienie w menu szkolnych stołówek potrzeb uczniów wyznających islam, którzy nie*

mogą jeść mięsa wieprzowego. Po spotkaniach z dyrektorami szkół nasze prośby zostały poddane analizie i wspólnie ustaliliśmy możliwe rozwiązania. Wzajemne sygnalizowanie potrzeb, zaufanie do drugiej strony i dialog przynoszą efekty: wspólnie z instytucjami publicznymi udało nam się rozwiązać szereg mniejszych i większych niedogodności.

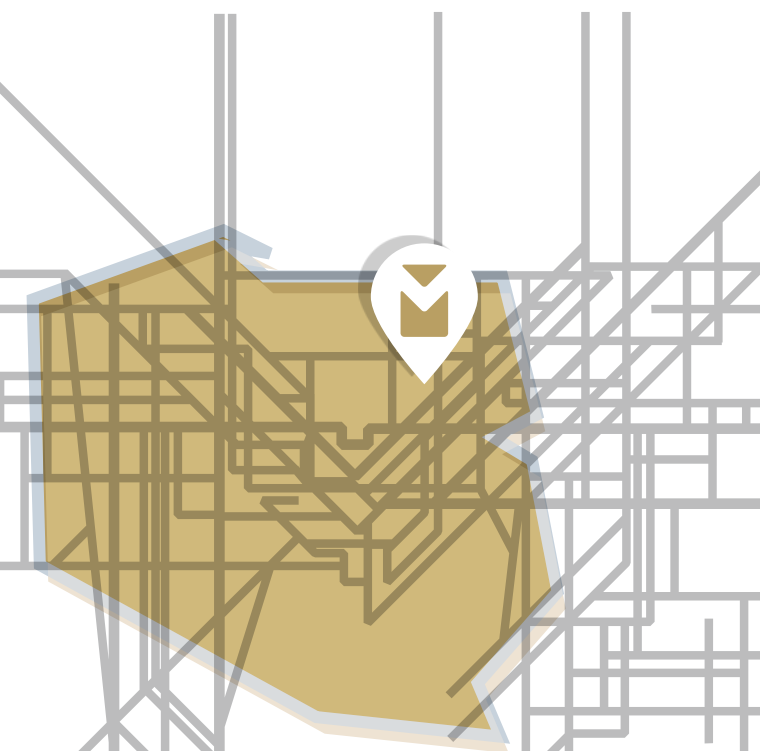
Największe wyzwanie dla społeczności cudzoziemskiej w Łomży nie różni się od zmartwień mieszkańców o pochodzeniu polskim.

Tekst: Joanna Zawada

OTO MIASTO, KTÓRE DOBRZE OBRAZUJE WAGĘ MIĘDZYSEKTOROWEGO WSPÓŁDZIAŁANIA W WALCE Z POSTAWAMI DYSKRYMINACYJNYMI I KSENOFOBICZNYMI.

Współpraca na linii Urząd Miasta – NGO jeszcze kilka lat temu przebiegała bardzo niepomyślnie. Inicjatywy Fundacji „Ocalenie” lokalnie zajmującej się pomocą cudzoziemcom, napotykały na opór i niechęć ze strony urzędników, a miasto stało się areną ksenofobicznych incydentów, z których najgłośniejszym była publikacja w internecie amatorskiego filmu bardzo negatywnie przedstawiającego społeczność czeczeńską. Ośrodek dla uchodźców został pod naciskiem mieszkańców zamknięty i przeniesiony do oddalonego o ok. 20 km Czerwonego Boru. Cudzoziemcy tam trafiający po opuszczeniu Ośrodka nadal jednak w większości pierwsze kroki kierują do Łomży.

Zmiana władzy samorządowej przyniosła zmianę klimatu – obecnie kontakty opierają się na wzajemnym zaufaniu, a inicjatywy podejmowane przez organizacje pozarządowe są przyjmowane przychylnie (dla przykładu niegdyś blokowana inicjatywa Dnia Uchodźcy, teraz corocznie cieszy się patronatem Prezydenta). Współpraca



→ MIASTA NA START

Jak zauważają lokalni działacze, dzięki pracy i zaangażowaniu wielu jednostek i instytucji, Łomża staje się miejscem coraz bardziej przyjaznym dla cudzoziemców, a sprzyja temu zarówno coraz większe zainteresowanie mediów tą tematyką oraz liczne imprezy integracyjne: coroczny Dzień Uchodźcy na Starym Rynku, Łomżyński Tydzień Wielokulturowości, a także Tydzień Tolerancji i Tydzień Edukacji Globalnej, podczas których przeprowadzane są warsztaty w szkołach, prezentacje kultury czy kuchni, spotkania poruszające wrażliwe tematy (religii, współczesnych konfliktów zbrojnych). Tego typu działania tworzą wspólną przestrzeń dla polskich i cudzoziemskich mieszkańców miasta i dają okazję do bliższego poznania się i weryfikacji stereotypów.

Kamil Kamiński: *Cudzoziemców w Łomży zwykle dzieli się na dwie kategorie: uchodźców z Czechenii, którzy stanowią zdecydowaną większość osób spoza Polski, i których łączy się z korzystaniem z pomocy socjalnej, i imigrantów z dalekiej Azji – Chin czy Wietnamu, których stawia się za wzór pracowitości i zaradności. Staramy się rozbić ten generalizujący i stereotypujący obraz. Udało się nam stworzyć wystawę ukazującą indywidualne portrety uchodźców mieszkających w Łomży, która pokazywana była również poza granicami Polski. Chcemy pokazać indywidualne osoby, ich doświadczenia i historie.*



Kamil Kamiński,
FUNDACJA OCALENIE

Fot. archiwum prywatne

Jakie są działania organizowane wspólnie z miastem?

Czy miasto finansuje projekty przez Was realizowane?

Nie, nie współprowadzimy projektów z miastem. Wynika to to z faktu, że nie organizuje się konkursów sprofilowanych stricte na działania uchodźcze. Jednak z jednostkami niższego szczebla – szkołami, domami kultury, mamy bardzo dobry kontakt i otwarte drzwi. Można powiedzieć, że współpracujemy głównie z nimi, a Urząd Miasta pozostaje jednostką przychylną. Instytucje państwowe z uwagą odnoszą się do podnoszonych przez nas kwestii. Widzimy także dużą przychylność ze strony innych instytucji, takich jak Centrum Katolickie czy organizacji pozarządowych.

Czy dostrzegacie wyraźne zmiany w stosunku do cudzoziemców?

Odkąd oddaliśmy głos samym uchodźcom, a stosunki z miastem poprawiły się, można zauważyć zmniejszenie się zachowań ksenofobicznych czy agresywnych komentarzy. Okazało się, że nawet po ataku w Bostonie, który mógłby stanowić katalizator postaw ksenofobicznych, negatywne reakcje nie wzrosły znacząco.

Całość wywiadu z **Kamilem Kamińskim** dostępna na stronie

➔ www.cw.org.pl

→ ŁOMŻA STAJE SIĘ
CORAZ PRZYJAŃNIEJSZA
DLA CUDZOZIEMCÓW.
SPRZYJAJĄ TEMU
ZAINTERESOWANIE
MEDIÓW ORAZ LICZNE
IMPREZY INTEGRUJĄCE

→ NOWOŚCI WYDAWNICZE



Innowacyjne rozwiązania w pracy z dziećmi cudzoziemskimi w systemie edukacji. Przykłady praktyczne

red. Natalia Klorek, Katarzyna Kubin,
Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej
Warszawa, 2012

Zbiór 11 artykułów napisanych przez nauczycielki i inne osoby pracujące w instytucjach oświatowych w Polsce. Każdy z tekstów poświęcony jest autorskim działaniom, podejmowanym w placówkach przyjmujących dzieci cudzoziemskie w Polsce (w szczególności uczniów uchodźczych i uczennice uchodźcze), mającym przyczynić się do powstania zintegrowanej społeczności szkolnej i placówki wielokulturowej. Wśród działań i rozwiązań opisanych w publikacji znajdują się m.in. zatrudnienie w szkole pomocy nauczyciela lub osoby pracującej jako asystent międzykulturowy czy asystentka międzykulturowa, działania skierowane do polskich rodziców i opiekunów, zwiększające ich wiedzę na temat uchodźstwa i migracji, oraz działania wspierające naukę języka polskiego jako drugiego.

Wersję elektroniczną publikacji można pobrać ze strony Fundacji:

➔ http://ffrs.org.pl/biblioteka/publikacje/innowacyjne_rozwiazania/

Wersja drukowana publikacji jest dostępna bezpłatnie do wyczerpania nakładu. W celu zamówienia egzemplarza, należy wysłać zgłoszenie na adres: biuro@ffrs.org.pl.



Migrantki przymusowe jako ofiary przemocy w Polsce. Analizy raporty ekspertyzy, nr. 1/2014

red. Witold Klaus
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

W Polsce tylko trzykrotnie przeprowadzono badania nt. przemocy wobec migrantek przymusowych. Niniejsza publikacja prezentuje wyniki ostatniego z nich, przeprowadzonego przez ekspertów i ekspertki Stowarzyszenia Interwencji Prawnej.

Publikacja w wersji elektronicznej:

➔ <http://interwencjaprawna.pl/docs/ARE-114-migrantki-przymusowe-jako-ofiary-przemocy.pdf>

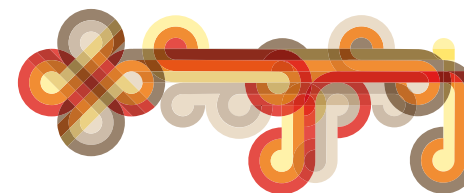


Bariery w świadczeniu usług medycznych cudzoziemcom w Polsce z perspektywy personelu medycznego

Raport

Bogumiła Jablecka
Instytut Spraw Publicznych
Warszawa, 2013

Niniejszy raport powstał na bazie badań jakościowych przeprowadzonych w październiku i listopadzie 2012 roku. Inspiracją do podjęcia tego tematu były zbiorcze badania przeprowadzone w tym zakresie w 16 krajach europejskich, a których wyniki zostały opublikowane w artykule S. Priebe, S. Sandhu, S. Dias i współpracowników *Good practice in health care for migrants: views and experiences of care Professional in 16 European countries*.





INTEGRACJA PRZEZ KULTURĘ

Fundacja Sztuki Arteria

www.arteria.art.pl

Loesje

Seria warsztatów kreatywnego pisania
Informacja o terminach i miejscach:

www.loesje.pl

Fundacja Afryka Inaczej

www.fundacja.afryka.org

Fundacja założona przez Mamadou Dioufa, Senegalczyka, który od 20 lat mieszka w Polsce. Fundacja prowadzi portal, którego celem jest przybliżanie Polakom kultury afrykańskiej i niestereotypowe ukazywanie kontynentu.

Centrum Inicjatyw Międzykulturowych

www.cim.org.pl

Za Horyzontem

Celem projektu, który opiera się na organizacji spotkań o charakterze edukacyjno-kulturalnym, jest rozpowszechnianie wiedzy na temat innych krajów i tym samym budowanie tolerancji wobec odmiennych kultur, obyczajów oraz tradycji.

Fundacja Ternopilska

www.ternopilska.com

Dział Ukraińskiej Książki

Dostęp do literatury ukraińskiej, polskich podręczników oraz pomocy metodycznych. Fundacja udostępnia zbiory osobom prywatnym i organizacjom.

Kontakt e-mail: ternopilska@gmail.com

GDZIE: Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla, ul. Meissnera 5 (Praga Południe) w Warszawie.

KIEDY: stale od 2011 roku.

Zbiór jest na bieżąco uzupełniany przez Fundację oraz osoby prywatne, które organizują zbiórki książek na rzecz projektu.

Klub Czytelnika

Kameralne spotkania, których celem jest integracja migrantów poprzez wspólne czytanie literatury, promowanie wartości międzykulturowych oraz wzajemne wsparcie w dążeniu do godnych warunków pracy i zamieszkania.

GDZIE: Biblioteka Publiczna im. Jana Rumla, Warszawa, ulica Meissnera 5.

Szczegóły spotkań na stronie internetowej Fundacji oraz na Facebook – Fundacja Ternopilska



AKTYWIZACJA IMIGRANTÓW

Fundacja Autokreacja

www.autokreacja.org

Nauka języka polskiego poza klasą

Projekt skierowany jest do imigrantów pochodzących spoza krajów UE, którzy na co dzień mieszkają w Polsce i opanowali język polski na poziomie A2-B1. Program polega na nauce polskiego od strony praktycznej podczas rzeczywistych scenek sytuacyjnych. Semestr będzie realizowany w wymiarze 40 godzin. Rekrutacja prowadzona jest na bieżąco aż do sierpnia 2014r. Zajęcia bezpłatne.

Fundacja Instytut Innowacji

www.ii.org.pl

Równy start – dwa modele wsparcia dla cudzoziemców w Polsce

Projekt skierowany jest do cudzoziemców spoza krajów UE oraz ich dzieci w wieku 7–15 lat. Program obejmuje bezpłatne kursy zawodowe, m.in. PR, kadry i płace, kurs języka polskiego i języka angielskiego oraz kolonie wakacyjne dla dzieci w górach i nad morzem. W każdym 12-dniowym wyjeździe kolonijnym weźmie udział 15 dzieci cudzoziemskich oraz 15 dzieci z Polski, aby nawiązać dialog międzykulturowy. Formularze zgłoszeniowe od marca dostępne są na stronie na stronie Fundacji.

KIEDY: styczeń 2014 – grudzień 2014

Pierwszy krok do INTEGRACJI: wsparcie na rynku pracy

Projekt ma na celu podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych wśród osób pochodzących z krajów spoza UE. W ramach projektu oferowane są bezpłatne szkolenia biznesowe i zawodowe, spotkania z ekspertami, warsztaty dot. polskiego rynku pracy.

KIEDY: lipiec 2013 – czerwiec 2014

Fundacja Inna Przestrzeń (Warszawa)

Homo Faber (Lublin)

Interkulturalni (Kraków)

www.hf.org.pl

www.interkulturalni.pl

www.przestrzen.art.pl

Lokalne polityki migracyjne

Celem projektu jest wypracowanie rekomendacji dotyczących tworzenia spójnej polityki integracji imigrantów w oparciu o praktyczne doświadczenia współpracy międzysektorowej w trzech najważniejszych w Polsce ośrodkach imigracji: Warszawie, Krakowie i Lublinie.

KIEDY: 2013–2014

Fundacja Inna Przestrzeń Instytut Kultury Narodów Kaukazu

www.sintar.eu

www.przestrzen.art.pl

Ośrodek Samopomocy Uchodźców SINTAR

Centrum kultury czeczeńskiej, którego celem jest podniesienie stopnia usamodzielnienia uchodźców z Czeczenii mieszkających w Polsce. W ośrodku prowadzone są m.in. zajęcia z kultury czeczeńskiej, warsztaty tańca wajnachskiego, warsztaty teatralne, plastyczne, muzyczne i zajęcia sportowe.

KIEDY: Stale

GDZIE: ul. Marszałkowska 84/92 lok. 2, Warszawa

Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”

www.frog.org.pl

Migracja i Integracja w Praktyce – Ciąg Dalszy Nastąpi!

Co trzy miesiące we FROG startują kursy języka polskiego oraz angielskiego skierowane do cudzoziemców.

Więcej informacji na stronie internetowej Fundacji.

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej

www.ffrs.org.pl

Kursy języka polskiego dla cudzoziemców

Nauka w grupach do 10 osób.

Grupy organizowane dla różnych poziomów zaawansowania, w tym dla początkujących. Profesjonalne lektorki z doświadczeniem w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Kursanci otrzymują certyfikat ukończenia kursu.

Rejestracja / możliwość uzyskania więcej informacji:

+22 400 09 12

biuro@ffrs.org.pl

ul. Wspólna 65 lok. 19

Godziny otwarcia: pon.– pt., godz. 10.00–17.00

Fundacja Nasz Wybór „Nasze Słowo”

www.naszwybor.org.pl

www.nasze-slowo.pl

Zasoby informacyjne dla migrantów z Ukrainy w Polsce II

Miesięcznik dla migrantów z Ukrainy w Polsce „Nasz Wybór”.

Portal internetowy w języku polskim i ukraińskim.

Kiedy: od 2011

Instytut Spraw Publicznych

www.isp.org.pl

Integracja poprzez edukację. Psychologiczne i prawne wsparcie cudzoziemców w Polsce.

Oferta szkoleniowa skierowana do osób, które uzyskały w Polsce jedną z form ochrony międzynarodowej oraz do osób pracujących na rzecz/lub z migrantami przymusowymi: cykl warsztatów psychoedukacyjnych dla migrantek przymusowych będących matkami, cykl warsztatów z wiedzy prawnej i obywatelskiej dla cudzoziemców, cykl szkoleń dla osób pracujących z cudzoziemcami.

KIEDY: lipiec 2012 – czerwiec 2015

Polska Akcja Humanitarna

www.pah.org.pl

Pracuj w Polsce. Wsparcie cudzoziemców na rynku pracy

Bezpłatne kursy języka polskiego; doradztwo zawodowe, szkolenia z efektywnego szukania pracy oraz zakładania swojej działalności gospodarczej.

Projekt skierowany jest do cudzoziemców i cudzożemek, którzy posiadają zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony w trybie abolicji lub mają pozwolenie na legalny pobyt w Polsce na min. 12 miesięcy.

KIEDY: czerwiec 2012 – grudzień 2014

GDZIE: woj. mazowieckie i kujawsko-pomorskie

Fundacja dla Somalii

www.fds.org.pl

www.immigrantsinaction.pl

Program „Immigrants in Action”

Celem programu „Immigrants in Action” jest promocja przedsiębiorczości wśród cudzoziemców i cudzożemek – osób niebędących obywatelami UE, przebywających legalnie w Polsce. W ramach programu „Immigrants in Action” Fundacja realizuje 3 projekty:

Międzykulturowy Inkubator Organizacji Imigranckich

Projekt szkoleniowy – doradcy dla cudzoziemców i cudzożemek obejmujący szkolenia z zakresu zakładania i rozwijania organizacji w trzecim sektorze oraz doradztwo i wsparcie w realizacji własnych inicjatyw i projektów. Wsparciem zostanie objętych 16 uczestników.

KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Aktywnie + Legalnie

Kampania społeczna, której celem jest zwiększenie zrozumienia i akceptacji zjawiska migracji oraz ograniczenie dyskryminacji imigrantów na rynku pracy.

Liderzy (cudzoziemcy wywodzący się z różnych środowisk etnicznych i religijnych) będą współtworzyć kampanię informacyjną i materiały promocyjne oraz rozpowszechniać informacje o konsekwencjach nielegalnego zatrudnienia wśród imigrantów.

KIEDY: kwiecień 2014 – marzec 2015

Przedsiębiorczy Imigrant

Projekt szkoleniowy – doradcy obejmujący szkolenia z zakresu polskiego prawa pracy, przedsiębiorczości, obsługi komputera i programów graficznych, kompetencji językowych w miejscu pracy, specjalne sesje szkoleniowe dedykowane dla kobiet „Przedsiębiorcza Imigrantka”, a także doradztwo zawodowe, prawne oraz coaching.

KIEDY: czerwiec 2014 – czerwiec 2015

GDZIE: ul. Chmielna 26, Warszawa



PROGRAMY EDUKACYJNE

Fundacja Helsińska Praw Człowieka

➔ programy.hfhr.pl/uchodzcy

Po stronie dialogu – promowanie integracji w społeczeństwie przyjmującym

Celem projektu jest poprawa warunków integracji cudzoziemców w Polsce.

Działania skierowane do cudzoziemców: kampania informacyjna (nt. praw i regulacji dot. cudzoziemców oraz uwrażliwiająca ich na sytuacje potencjalnie niebezpieczne) oraz pomoc prawna i doradztwo integracyjne.

Działania do społeczeństwa przyjmującego: dwie edycje kliniki prawa migracyjnego w celu przygotowania przyszłych kadr prawniczych do pracy z imigrantami oraz wpływania na lepsze stosowanie prawa migracyjnego w przyszłości.

GDZIE: ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa, pokój 413, piętro 4,

tel: +48 22 556 44 66, e-mail: refugees@hfhr.org.pl

KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Fundacja Świat na Wyciągnięcie Ręki Fundacja Edukacji Międzykulturowej Gmina Lesznowola

➔ www.swiaty.org.pl

➔ www.miedzykulturowa.org.pl

Wielokulturowa szkoła w gminie Lesznowola

Projekt skierowany jest do Zespołu Szkół w Mrokowie.

W jego ramach zostaną zatrudnieni asystenci kulturowi, zostaną przeprowadzone szkolenia dla nauczycieli oraz warsztaty akulturacyjne dla uczniów cudzoziemskich i dodatkowe lekcje polskiego.

KIEDY: luty 2014 – czerwiec 2015

Klub Małego Podróżnika

Cykl warsztatów ukazujących kultury wybranych państw świata. Dzieci podróżując po świecie rozwijają ciekawość świata, wrażliwość, otwartość, empatię. Projekt skierowany do dzieci w wieku 4–5 lat.

GDZIE: warszawskie przedszkola

KIEDY: kwiecień 2014 – luty 2014

Fundacja Polskie Forum Migracyjne Fundacja Rodzić po Ludzku

➔ www.forummigracyjne.org

➔ www.rodzicpoludzku.pl

Jestem mamą w Polsce

Na projekt składają się międzykulturowe szkoły rodzenia po wietnamsku, ukraińsku i angielsku, a także szkolenia dla polskich położnych. Powstanie też publikacja dot. ciąży i porodu dla kobiet-migrantek, oraz ulotka informacyjna dla polskiego personelu medycznego na temat międzykulturowego kontekstu pracy z pacjentkami-cudzoziemkami.

Fundacja Polskie Forum Migracyjne

➔ www.forummigracyjne.org

Szkoła Integracji Międzykulturowej

Projekt skierowany do szkolnych psychologów i pedagogów pracujących z dziećmi cudzoziemskimi. Składa się on z cyklu

szkoleń dla profesjonalistów oraz warsztatów dla uczniów w klasach wielokulturowych. Dodatkowo, obejmuje analizę doświadczeń polskich i zagranicznych psychologów w pracy z cudzoziemcami w szkole.

Migroteka 2

W ramach projektu wyposażonych zostanie 16 bibliotek w Polsce w publikacje na temat migracji i międzykulturowości, a w części bibliotek dodatkowo prowadzone będą warsztaty międzykulturowe.

Więcej informacji, w tym adresy bibliotek oraz lista dostępnych tytułów, na stronie Fundacji.

Instytut Spraw Publicznych

➔ www.isp.org.pl

Na styku kultur – działania na rzecz budowy dialogu międzykulturowego

Cykl szkoleń dla osób pracujących z obywatelami państw trzecich oraz dla cudzoziemców, w tym studentów zagranicznych, którego celem jest wzmocnienie dialogu międzykulturowego w Polsce. W ramach projektu zorganizowane zostaną dodatkowo kampania społeczna, oraz konkurs filmowy. Prowadzony będzie także blog związany tematycznie z problematyką integracji cudzoziemców.

KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

SKIEROWANE WYŁĄCZNIE DO SPOŁECZEŃSTWA PRYJMUJĄCEGO

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

➔ www.programy.hfhr.pl/uchodzcy

Weź kurs na wielokulturowość II

Projekt edukacyjny skierowany do pracowników sektora publicznego. W jego ramach odbędzie się cykl warsztatów nt. rozwijania kompetencji międzykulturowych i umiejętności trenerskich, uzupełniony wykładami i seminariami m.in. na temat problematyki migracji, integracji, praw człowieka, przepisów prawa i statusu prawnego cudzoziemców w Polsce, a także wielokulturowości i ochrony przed dyskryminacją.

Kiedy: lipiec 2013 – lipiec 2015

Więcej informacji na stronie projektu:

➔ www.hfhr.org.pl/wielokulturowosc

Prawa cudzoziemców – prawa człowieka. Szkolenia w zakresie prawa migracyjnego

W ramach projektu zostanie przeprowadzonych 20 całonocnych szkoleń z zakresu prawa migracyjnego skierowanych do: sędziów wydziałów karnych sądów rejonowych i okręgowych, przedstawicieli organów administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla, pracowników służb mundurowych.

Zostanie także wydany podręcznik dla funkcjonariuszy publicznych zawierający informacje m.in. na temat wszystkich form legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium RP zawartych w nowej ustawie o cudzoziemcach.

Kontakt dla osób zainteresowanych udziałem w szkoleniach lub otrzymaniem podręcznika: Maja Łysienia, tel. +22 556 44 66 (pon.–pt. godz. 10–15); m.lysienia@hfhr.org.pl

KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Stowarzyszenie Nigdy Więcej

➔ www.nigdywiecej.org

Muzyka Przeciwko Rasizmowi

Pod hasłem kampanii odbywają się koncerty i festiwale, zaś muzycy zamieszczają logo kampanii na swoich płytach.

Program „R@cism-Delete”

Obejmuje działania przeciwko rasizmowi rozpowszechnionemu w Internecie. We współpracy z doświadczonymi informatykami z różnych krajów Stowarzyszenie walczy, na podstawie zgłoszeń od internautów, ze stronami propagującymi ksenofobię i rasizm.

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej

➔ www.ffrs.org.pl

Pokazy w ramach Serii filmowej „Narracje Migrantów”

Pokazom towarzyszy dyskusja moderowana przez edukatorów i edukatorki z FRS. Pokazy organizowane są zarówno na zamówienie innych instytucji, jak i w ramach działań edukacyjnych Fundacji.

Więcej informacji o serii oraz o możliwości zamówienia pokazu i dyskusji tutaj:

➔ www.ffrs.org.pl/aktualne-dzialania/nm/

Stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Międzykulturowych

➔ www.cim.org.pl

Dialog Międzykulturowy

W ramach projektu publikowane jest czasopismo popularnonaukowe, którego celem jest uwrażliwienie na kwestie różnorodności kulturowej, globalnego rozwoju, migracji międzynarodowych oraz praw człowieka, a także zwrócenie uwagi na współczesne wyzwania na świecie i sytuację dyskryminowanych grup społecznych.



PORADNICTWO

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji

➔ www.iom.pl

Infolinia dla migrantów

Na infolinii można uzyskać poradę w zakresie praw i obowiązków migrantów związanych z wjazdem i legalizacją pobytu w Polsce, pracą, edukacją, czy też zdrowiem.

Infolinia działa pod numerem telefonu +22 490 20 44 (pon.–pt. godz. 9.00–17.00)

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej Sdužení pro integraci a migraci (Czechy) Society of Goodwill (Słowacja)

ARCA (Rumunia)

Menedek (Węgry)

➔ www.interwencjaprawna.pl

For Undocumented Migrants` Rights in Central Europe

Program poradnictwa prawnego dla nieudokumentowanych migrantów zatrudnionych w Polsce.

KIEDY: wrzesień 2012 – grudzień 2014

Więcej informacji na stronie internetowej stowarzyszenia.

Warszawa Wielokulturowa II

Poradnictwo prawne, międzykulturowe i integracyjne dla cudzoziemców oraz Centrum Wolontariatu.

KIEDY: grudzień 2012 – listopad 2015

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej Fundacja Polskie Forum Migracyjne

➔ www.interwencjaprawna.pl

➔ www.forummigracyjne.org

Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców 2

Wsparcie obywateli Państw Trzecich w ich integracji w Polsce poprzez pomoc w trakcie procedur legalizacyjnych oraz w rozwiązywaniu innych problemów prawnych, z jakimi się stykają.

KIEDY: styczeń 2012 – grudzień 2014

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej Stowarzyszenie Lambda Warszawa

➔ www.interwencjaprawna.pl

➔ www.lambdawarszawa.org

Równi i bezpieczni

Projekt dotyczy osób, które doświadczyły przestępstw motywowanych uprzedzeniami ze względu na etniczność, narodowość i orientację seksualną.

W trakcie jego realizacji przewidziano oferowanie wsparcia osobom pokrzywdzonym (porady prawne, monitorowanie procesów sądowych), przeprowadzenie szkoleń zwiększających potencjał organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przestępstwom z motywowanych uprzedzeniami, organizowanie wspólnych działań w ramach porozumienia (koalicji) i prowadzenie działań rzeczniczych (wpływanie na kształtowanie polityki publicznych w tym zakresie).

KIEDY: marzec 2014 – kwiecień 2016

Instytut Spraw Publicznych Stowarzyszenie Interwencji Prawnej Helsińska Fundacja Praw Człowieka Klinika Prawa UW Fundacja Polskie Forum Migracyjne

➔ www.interwencjaprawna.pl

➔ www.isp.org.pl

➔ www.hfhr.pl

➔ www.klinika.wpia.uw.edu.pl

➔ www.forummigracyjne.org

Prawnicy na rzecz uchodźców V

Poradnictwo prawne dla cudzoziemców oraz pomoc o charakterze socjalnym, doradczym i językowym osobom, które ubiegają się o nadanie statusu uchodźcy lub uzyskały w Polsce jedną z form ochrony międzynarodowej.

KIEDY: styczeń 2012 – grudzień 2014



Helsińska Fundacja Praw Człowieka

www.programy.hfhr.pl/uchodzcy

Dać radę w Polsce. Informacja i pomoc prawna dla migrantów
Bezpłatne konsultacje z prawnikami dla cudzoziemców (niebędących obywatelami UE), przebywających w Polsce legalnie i mieszkających tu co najmniej rok lub będących małżonkami obywateli RP.
GDZIE: ul. Zgoda 11, 00-018 Warszawa, pokój 413, piętro 4,
tel: +48 22 556 44 66, mail: refugees@hfhr.org.pl
KIEDY: wrzesień 2013 – czerwiec 2015

POWROTY. Pomoc prawna i informacja dla powracających migrantów

Projekt, poprzez pomoc prawną i udzielanie informacji oraz wyjazdy do ośrodków strzeżonych, ma się przyczynić do przestrzegania praw osób powracających do kraju pochodzenia.
GDZIE: ul. Zgoda 11, Warszawa, pokój 413, piętro 4,
tel: +48 22 556 44 66
KIEDY: lipiec 2012 – czerwiec 2015

powroty.hfhr.pl

Fundacja Polskie Forum Migracyjne

www.forummigracyjne.org

Infolinia Migracyjna

Internetowe poradnictwo i serwis informacyjny dla cudzoziemców. Cudzoziemcy mogą zadawać pytania online, na które otrzymują informację zwrotną przez stronę oraz na e-mail. Baza zawiera już ponad 3600 pytań i odpowiedzi dotyczących legalizacji pobytu, spraw rodzinnych, rynku pracy, podróży i innych.

Fundacja Rozwój „Oprócz Granic”

www.frog.org.pl

Migracja i Integracja w Praktyce – Ciąg Dalszy Nastąpi

W ramach projektu prowadzony jest stały punkt doradczy przy ul. Mazowieckiej 12 lok. 24. Umówić się na konsultację można telefonicznie +22 403 78 72.
Aktualności związane z funkcjonowaniem migrantów w kontekście polskiego ustawodawstwa są również rozpowszechniane poprzez program radiowy realizowany co tydzień we współpracy z Radiem WNET.

Fundacja dla Somalii

www.fds.org.pl

Centrum Chmielna 26

Otwarty punkt spotkań dla cudzoziemców i cudzoziemek, w którym mogą znaleźć informacje przydatne dla codziennego funkcjonowania w Polsce, przede wszystkim kursy języka polskiego, a także specjalistyczne wsparcie w postaci porad prawnych oraz zawodowych.
GDZIE: Chmielna 26.
KIEDY: do czerwca 2014
Więcej informacji:

chmielna26.fds.org.pl/punkt-konsultacyjnytacyjny

Fundacja Polskie Forum Migracyjne Instytut Spraw Publicznych

www.forummigracyjne.org

www.isp.org.pl

Moja kariera w Polsce

Doradztwo zawodowe dla cudzoziemców (z zakresu poszukiwania pracy, zakładania własnej działalności gospodarczej, przedsiębiorstwa, prowadzenia księgowości itd.) uzupełnione

o specjalistyczne szkolenia i spotkania informacyjne dla pracodawców z zakresu zatrudniania cudzoziemców na polskim rynku pracy.

Projekt ma charakter ogólnopolski, zaś doradcy, poza pracą w Warszawie, będą również pełnił dyżury w miejscach, gdzie pracują cudzoziemcy np. Wólka Kosowska, hale targowe w Jaworznie, Gdańsku itd.
Kiedy: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Stowarzyszenie Wolnego Słowa

www.sws.org.pl

Biuro Pomocy Imigrantom

Poradnictwo w języku wietnamskim, polskim, angielskim, rosyjskim, francuskim, włoskim, chińskim.
Telefon zaufania i telefon dla polskich instytucji w języku polskim i wietnamskim.
GDZIE: ul. Marszałkowska 7
KIEDY: stały dyżur w poniedziałki w godz. 17.00–20.00 lub w inne dni po telefonicznym lub e-mailowym ustaleniu terminu

Polska Akcja Humanitarna

www.pah.org.pl

Dobry Start 3

Projekt przewiduje działania w następujących obszarach:
– poradnictwo (socjalne, prawne i obywatelskie, zawodowe, wsparcie psychologiczne),
– kursy i szkolenia (kursy języka polskiego, szkolenia zawodowe, kursy języków obcych, kursy komputerowe),
– edukacja i integracja,
GDZIE: województwo mazowieckie, małopolskie i kujawsko-pomorskie.
KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

RAZEM-2. Integracja, poradnictwo, wiedza i wsparcie dla cudzoziemców

W ramach projektu w ośrodkach prowadzone są świetlice dla dzieci, działają Biura Informacji dla Uchodźców oraz realizowane jest poradnictwo socjalne, prawne i psychologiczne.
GDZIE: dwa ośrodki dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce – Dębak k. Warszawy oraz Grupa k. Grudziądz.
KIEDY: do 30 czerwca 2015

Fundacja Ocalenie

www.fundacjaocalenie.org.pl

Pomoc dla uchodźców i imigrantów

W ramach projektu udzielane są m.in. następujące formy pomocy: pełnomocnictwo w postępowaniach dotyczących statusu uchodźcy i innych form ochrony, wsparcie w dostępie do służby zdrowia, pomoc w znalezieniu mieszkania, pomoc w znalezieniu i utrzymaniu pracy, wsparcie psychologiczne i socjalne, darmowe kursy języka polskiego, doraźna pomoc rzeczowa.
KIEDY: Stale
GDZIE: ul. Koszykowa 24 lok. 1, Warszawa



BADANIA Z ZAKRESU WIELOKULTUROWOŚCI W WARSZAWIE

Fundacja Nasz Wybór Instytut Ekonomicznych i Społecznych Eksperytyz

www.naszwybor.org.pl

www.i-see.org.pl

Imigranci o wysokich kwalifikacjach na polskim rynku pracy. Badanie społeczne

W ramach projektu przeprowadzone zostanie kompleksowe badanie społeczne dotyczące sytuacji absolwentów polskich wyższych uczelni pochodzących z krajów nie będących członkami UE.
KIEDY: 2014–2015

Instytut Spraw Publicznych

www.isp.org.pl

Mój dom – Twój dom? Badanie zagrożeń w integracji cudzoziemców w Polsce

Diagnoza podstawowych problemów, przed jakimi stoją migranci w Polsce, w tym głównie diagnoza problemu segregacji i dyskryminacji migrantów na rynku mieszkaniowym.
KIEDY: październik 2012 – grudzień 2014

Polska wobec nowych obywateli - ewaluacja funkcjonowania systemu nadawania obywatelstwa polskiego

Projekt zakłada analizy porównawcze dotyczące procedur nadawania obywatelstwa w wybranych krajach członkowskich Unii Europejskiej i krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz diagnozę skuteczności i przejrzystości obecnie funkcjonujących procedur naturalizacyjnych w Polsce. Zostanie także stworzona interaktywna strona internetowa poświęcona kwestiom związanym z nadawaniem obywatelstwa polskiego, dedykowana cudzoziemcom.
KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Niewidzialna siła robocza. Warunki pracy i prawa pracowników migrantów w sektorze opiekuńczym

Projekt badawczy przewidujący diagnozę sytuacji migrantów zatrudnionych w sektorze opiekuńczym w Polsce, w tym warunków ich zatrudnienia, relacji z osobami starszymi/niepełnosprawnymi i ich rodzinami, a także perspektyw rozwoju tego obszaru w przyszłości.
KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Instytut Spraw Publicznych Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

www.interwencjaprawna.pl

www.isp.org.pl

Pod jednym dachem – przeciwdziałanie wykluczeniu cudzoziemców

Szkolenia o problematyce antydyskryminacyjnej dla przedsiębiorców i pracowników organizacji pozarządowych wspierających proces integracji cudzoziemców w różnych częściach Polski. Projekt zakłada też udzielanie porad cudzoziemcom, w jaki sposób dochodzić swoich praw pracowniczych.
KIEDY: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Instytut Spraw Publicznych Barcelona Centre for International Affairs Migration Policy Group

www.isp.org.pl

www.cidob.org

www.migpolgroup.com

Integration policies: Who benefits? The development and use of indicators in integration debates” (MIPEX 2015)

Celem projektu jest ocena krajowych polityk integracyjnych realizowanych m.in. przez państwa członkowskie UE i OECD, porównanie ich przy użyciu wskaźników mierzących ich adekwatność i skuteczność, oraz zdiagnozowanie wyzwań stojących w tym obszarze przed poszczególnymi państwami.
KIEDY: listopad 2013 – kwiecień 2015

Stowarzyszenie Nigdy Więcej

www.nigdywiecej.org

Brunatna Księga

Katalog incydentów ksenofobicznych. Jest ona publikowana w kolejnych numerach magazynu „NIGDY WIĘCEJ”, na stronie internetowej oraz w formie książkowej.

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji Szkola Główna Handlowa

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

www.iom.pl

Środkoweuropejskie Forum Badań Migracyjnych i Ludnościowych (ŚFBM)

ŚFBM specjalizuje się w interdyscyplinarnych badaniach migracji międzynarodowych w Europie. W ośrodku prowadzone są prace z zakresu demografii, statystyki ludności, modelowania i prognozowania procesów migracyjnych i ludnościowych, geografii, polityki migracyjnej, socjologii oraz ekonomii.

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej

www.ffrs.org.pl

Badanie dotyczące systemu nauczania dzieci cudzoziemskich języka polskiego jako drugiego/obcego

Według istniejących przepisów prawnych, szkoły w Polsce mogą organizować dodatkowe, bezpłatne zajęcia z języka polskiego dla tych uczniów i uczennic, którzy nie znają języka polskiego lub nie znają go na poziomie wystarczającym do korzystania z nauki w szkole.
Celem badania jest zdiagnozowanie stopnia i jakości wdrażania tych przepisów.

Badanie dotyczące zjawiska wykluczenia dzieci cudzoziemskich i ich rodzin z systemu edukacji oraz podejmowanych działań zmierzających do ich integracji

Cele badania to:

- zebranie dobrych praktyk w zakresie integracji i edukacji uczniów i uczennic cudzoziemskich;
- dokonanie diagnozy i opisu obszarów problematycznych funkcjonowania szkół pod względem zasady równego dostępu do edukacji.



PARTNERZY:



CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH
CENTER FOR INTERNATIONAL RELATIONS

DOM KAUKASKI W POLSCE



INSTYTUT SPRAW PUBLICZNYCH



Stowarzyszenie Nigdy Więcej poszukuje wolontariuszy!

Organizacja zaprasza osoby, które chciałyby:

- ➔ uczestniczyć w naszych kampaniach społecznych i projektach („Wykopmy Rasizm ze Stadionów”, „Muzyka Przeciwko Rasizmowi”, „Brunatna Księga” i „R@cism Delete”),
- ➔ pisać artykuły i reportaże do magazynu „NIGDY WIĘCEJ”,
- ➔ tłumaczyć teksty,
- ➔ brać udział w spotkaniach promujących kulturową różnorodność, w festiwalach i koncertach.

Kontakt: ✉ redakcja@nigdywiecej.org | tel.: 601 360 835



Zapraszamy wszystkich zainteresowanych współpracą na rzecz wielokulturowej Warszawy do współpracy przy tworzeniu **Warszawskiego Centrum Wielokulturowego**.

Zapraszamy przedstawicieli władz samorządowych, organizacji pozarządowych, wolontariuszy, sponsorów. Więcej informacji na stronie: ✉ www.cw.org.pl

Dofinansowanie biuletynu:



MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ



Projekt 'Warszawskie Centrum Wielokulturowe' jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa.

Wyłączna odpowiedzialność spoczywa na autorze. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.



LOKALNE MIĘDZYSEKTOROWE POLITYKI NA RZECZ INTEGRACJI IMIGRANTÓW
Projekt realizowany przy wsparciu Szwajcarii w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

